

„Védett foglalkoztató”

Látogatás a SZEFO Zrt.-nél

Barna Judit

A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatása hazánkban ötven esztendő múltára tekinthet vissza. A második világháború után a vakok – ma már gyengén látóknak mondjuk őket – kezdeményezték az első vállalatok elindítását. Huszonegy éve már törvény is előírja, hogy az államnak támogatnia kell azokat az üzemeket – az úgynevezett védett szervezeteket –, amelyek munkát adnak megváltozott munkaképességű embereknek. Ma az országban száz ilyen cég működik, amelyek csaknem negyven ezer embert foglalkoztatnak, elsősorban a könnyűipar területén. A 820 fős Szegedi Fonalfeldolgozó Zrt., a hazai ruhaipar egyik legnagyobb állami vállalata, kiemelt tanúsítvánnyal rendelkező „védett foglalkoztató”. A szabályozás rendszere gyakran változik, de az elkötelezett SZEFO két hónapja újabb telephelyet létesített.

Ismerjük meg a fogalmakat

Megváltozott munkaképességű munkavállaló az a munkaviszony keretében foglalkoztatott munkavállaló, akinek munkaszerződés szerinti napi munkaideje a napi négy órát eléri, ha főszabályként

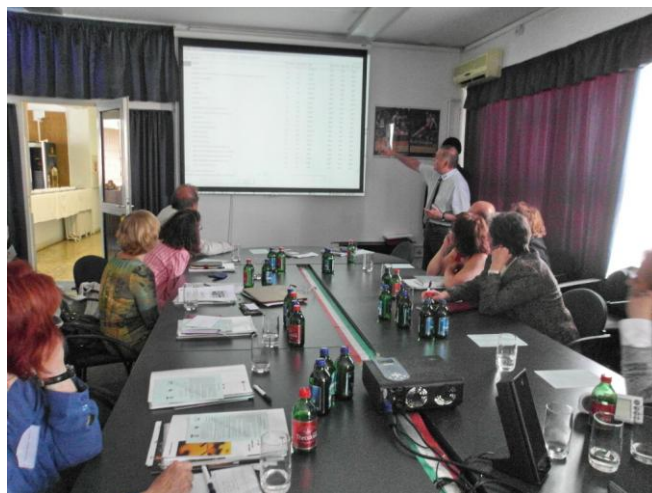
- az egészségkárosodás a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) szakvéleménye szerint 40–79, vagy azt meghaladó százalékos mértékű, vagy
- az egészségkárosodás – ugyancsak az NRSZH szakvéleménye szerint – 50–79 százalékos mértékű, és ezzel összefüggésben a jelenlegi, vagy az egészségkárosodását megelőző munkakörében, illetve a képzettségének megfelelő más munkakörben való foglalkoztatásra rehabilitáció nélkül nem alkalmas, azonban az NRSZH szakvéleménye alapján rehabilitációja nem javasolt.

Védett foglalkoztató: a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltató, amennyiben a munkáltatók akkreditációjáról szóló külön rendelet szabályai alapján kiadott kiemelt, illetőleg feltételes tanúsítvánnyal rendelkezik.

Kiemelt tanúsítvány: az akkreditációs foglalkoztatás legmagasabb lépcsőfoka. Az engedélyezett különböző feltételekhez kötött, mint például: képzési lehetőség, közösségi foglalkoztatás biztosítása. Külön kötelezettség az olyan munkavállalók foglalkoztatása, akik a nyílt munkaerőpiacon nem foglalkoztathatók.

Névjegy

A Szegedi SZEFO Zrt. illetve jogelődje több, mint fél évszázados eddigi működése során együttesen mintegy 50 ezer fogyatékos és megváltozott munkaképességű személy foglalkoztatásával mozdította elő a lehető legteljesebb emberi élet megvalósítását. A társaság ma integrált foglalkoztatási minőségében olyan rehabilitációs foglalkoztatási modellt fejlesztett ki, amelyben egymásra épülnek a védett, félig védett, és tranzit foglalkoztatási funkciók – mondta Kiss Sándor elnök-vezérigazgató a TMTE szakmai csoportjának, majd a cég adataival folytatta az ismertetést:

Kiss Sándor elnök-vezérigazgató mutatta be a céget

A társaság részvényese a Magyar Állam, a tulajdonosi jogok és kötelezettségek gyakorlója a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. Fő tevékenysége a *Paul & Shark* márkájú termékek gyártása és exportálása, valamint a társaság saját, *Chance* márkanévű divat-kötöttáruinak tervezése, fejlesztése, értékesítése.

A vállalat 2012-ben lesz 60 éves. 2011-ben 1 milliárd 360 millió Ft mérleg főösszeg mellett 35 millió Ft nyereséget ért el. Két profilban, hat telephelyen, 830 fővel dolgozik. A vállalat az állami költségvetésből 2007-től 3 milliárd forint támogatásról mondott le. Mivel további szigorító változások jelentek meg az új Munka Törvénykönyv hatálybalépésével, ezért a vállalat saját fejlesztésbe kezd: idén elindít egy nagy beruházást egy 2 milliárd forintos, tízezer négyzetméteres felépítménnyel, gyárépülettel, amelybe 600 millió forint gépi beruházást, 300 millió forint forgótőkét, és 100 millió forint képzésre szánt összeget invesztál. Új időszak kezdődik a SZEFO életében a tervezett új üzem beindulásával, amelyben csak olyan költségeket használnak fel, amelyek kigazdálkodhatók és a piac elismer.

A kötőipari gyártás mellett meghatározó tevékenységük az áramelosztó-, szabályozó készülékek gyártása és közvetett export értékesítése, melyet szintén bér-munkában gyártanak a francia anyavállalat, a Legrand konszern hazai leányvállalata, a Legrand Zrt. részére.

Biztos olasz piaci pozíció

A társaság által felépített és állandóan fejlesztett erőforrásokon belül a legmeghatározóbb a biztos piaci pozíció, azzal együtt is, hogy pénzügyi-gazdasági világválság láncreakciójának érintettségét nem kerülhették el a megrendelők sem. A cég fő tevékenysége a férfi és női felső divatkötöttáruk gyártása és export értékesítése, ebben piaci partnere az olaszországi DAMA S.p.A., a *Paul & Shark* márka tulajdonosa. A SZEFO Zrt. és a DAMA S.p.A. közötti, bér-munkavégzésre rányúló üzleti

együttműködés 2001-ben kezdődött és 2009-ben – újabb öt éves szerződésen alapulóan – 2014-ig biztosan továbbfolytatódik. A tizenegy éves vállalkozói együttműködés keretében 1 millió 350 ezer darab Paul & Shark terméket gyártottak eddig, a most megkötött évi 240 ezer darabos szerződés alapján 2010 és 2014 között további 1 millió 200 ezer darab gyártását garantálták, kisseriás, szezonként 75–250 db/modell Paul&Shark vezértermék modellből, extra prémium minőség kategóriában.

A Paul & Shark extra prémium márka

Billy Mac 1921-ben alapította meg kötőüzemét és kereskedését, amiből az 1977 óta ismert, leginkább vitorlás sportruházatot készítő Paul & Shark lett. A cég

közel évszázados történelme során az öltözekek alkotásánál mindig a minőséget és a teljesítményt helyezte előtérbe. Sikerük titkát is e két tényezővel magyarázzák. Kutatási és fejlesztési központjuk tervezői, szakértői és

elemzői folyamatosan értékelik a professzionális vitorlázó csapatok hi-tech viseletét, ruházatuk használat közbeni viselkedését, hordhatóságát, hiányosságait. Kutatásaik célja, hogy megfeleljenek a víz, a jég, a nap-sugárzás és az extrém klimatikus körülmények káros hatásai által támasztott feltételeknek. „A Mars nincs is olyan távol” filozófiájukkal jelképezik, hogy a tengeren, vagy hóviharokban uralkodó szélsőséges időjárás sem jelenthet akadályt a víz, a nyomás hatásait, valamint az ultraibolya sugárzást is álló, hőmegtartó kollekciójuknak.

Csúcstechnológiájú anyagaik például

- a SUNSHIELD, amely ellenáll az UVC sugaraknak,
- a TYPKOON 2000 vízlepergető ruházat anyaga 20 ezer mm víznyomásig kiváló,
- a WATERSHED víz- és olajálló,
- a CONTROLTEMP a hirtelen hőmérsékletváltozást érzékeli.

A Paul & Shark az olasz divatszakra fényét tovább erősíti élénk színeivel, anyagával és klasszikus, ugyanakkor divatot teremtő szabásával. Visszafogott stílusával úgy leplezi az extrém helyzetekre való tervezést, hogy a ruhák egy-egy vasárnap délutáni teázáskor is

kényelmes és elegáns viseletek lehetnek.

A DAMA S.p.A. világpiaci pozícióját jól érzékelteti, hogy négy földrész, 44 országában, 351 márkaboltot (200 saját, 151 franchise rendszerű) működtet, illetve ezekben forgalmazza termékeit. Így a SZEFO által gyártott termékek is eljutnak Kínától az USA-ig. A vízi sportok kedvelői között népszerű Paul & Shark üzletek a világ elit nagyvárosaiban (Milánó, New York, Róma, Párizs, Bécs, Moszkva, Berlin), illetve a legcsodálatosabb üdülőhelyeken is (Bahamák, Portofino, Positano) megtalálhatók, biztosítva ezzel vásárlóiknak a legközelebbi elérhetőséget.

Chance, a saját márka

A társaság saját tervezésű és fejlesztésű modelljei értékesítéséhez az európai uniós tagállamok egy részében is védjegyyalattal bejegyzett *Chance* kollekció kisseriás férfi-, női, és gyerekruha-modellekből áll. Természetes alapanyagok, elegancia és a nanosilver technológia jegyében igen értékes termékekkel mutatkozott be *Weis Fanni*, a különlegesen szép, hallássérült modell közreműködésével a 2012-es év „Holdkő” kollekciója.

Kötőüzem 0-24 óráig

A gyárban két műszakban 27 Shima Seki síkkötőgép és 6 darab 24 munkaegységes Mec-Mor körkötőgép működik (ezek a körkötőgépek is síkkötött jellegű kelmét készítenek), 12-12 órás váltó műszakban. Látogatásunk idején a szezonnak megfelelően éppen a téli gyapjú kollekció készült a Paul & Shark részére. A cég számára az átlagosan 100–200 darabos szérianagyságtól eltérő 600 darab elkészítése sem okoz nehézséget, de egy 12 darabos megrendelés különleges szakmai kihívást is jelent. Előfordul 120 műveletes modell, 2 óra 10 perces gyártási idővel, aminek a világban a fogyasztói ára 300–500 euró is lehet.

A kötött idomok a félkészvasalóba kerülnek, ahol előbb félceléssel összeállítják a termékeket, majd a Monti Antonio gőzölős-elszívós vasalógép lapjára rágombostűzött, összeférelt eleje-háta alkatrészt előgözőlik simítóval, és megvasalják. Megtudtuk, hogy a kötöttáru bordaillesztése miatt hagyományos a szabászati technológia, vagyis nem automatizálható. Következik a 29 fős előkészítő varroda interlock, láncoló, gomblyukázó gépekkel, majd a hímző részleg, ahol a nergyzsínű *Yach Club* logó hímzését végzik 3 darab 8-

A síkkötő üzem

A körkötő üzem

Varroda

fejes Tajima gépen. Ezután az 50 fős összeállító varroda, majd a logisztika műhely az irány.

A vállalat vezetői és a termelésirányítók a saját, csökkent munkaképességű munkatársak által kifejlesztett szoftverrel kísérhetik végig a gyártás minden fázisát. A program nyilvántartása bármely időszakban és helyszínen betekintést ad a megrendelés, a termelés és kiszállítás aktuális helyzetéről.

Hatékonyaságnövelő módszerek a ruhaiparban

Az üzemlátogatást munkaszervezéssel foglalkozó cégek képviselőinek előadásai színesítették.

Hímző üzem

A REFA, az MTM, az optimális varrási módszerek, a korszerű ipari varrógépek költségcsökkentő hatásainak a textil- és ruházati szakmában már bevezetett és a gyakorlatban bizonyított, elismert példáit már ismerjük. Több alkalommal beszámoltunk a módszerek lényegeiről, elemeiről, ezért jelen írásunkban is ajánljuk a cégek számára a módszerek tudnivalóiról az ismeretek bővebb megszerzését. Megkereshetők a Samling Üzleti Oktatási Központ Kft., az MTM Hungária Egyesület, a Felina Hungária Kft. és a BEO Kft., valamint a TMTE internetes honlapjain ill. az ezekkel a cégekkel való közvetlen kapcsolatfelvétel útján.

Nano-silver a Paul & Shark kötöttáruban

A *nanosz* görög eredetű szó, eredeti jelentése: törpe. A nanométer, mint mértékegység, a mikrométer ezred, a milliméter egymilliomod, a méter egymilliárdod része.

A nanotechnológia kutatásában és modern felhasználásában anyagtudósok, mérnökök, kutatóorvosok, biológusok, fizikusok és vegyészek együttesen vesznek részt, így a felfedezéseik a nanotechnológia a 21. század új ipari forradalmának az alapja lehet. Az Európai Bizottság által készített áttekintés szerint a nanotechnológiákból származó bevétel 2001-ben 40, 2008-ban 700 euró volt, 2010 és 2015 között 1000 milliárd euró értékben lehet várhatóan számszerűsíteni.

Az ezüst mikroba- és csíraölő tulajdonságát kihasználó Nano-silver technológiával gyárt antibakteriális kelméket és felsőruházati termékeket a SZEFO Zrt. Az eljárást a cég és a Szegedi Tudományegyetem munkatársai dolgozták ki. A több mint egyéves kutatás-fejlesztési munkával kidolgozott módszert a SZEFO fő exportmegrendelője, az olasz DAMA S.p.A számára bér munkában gyártott, Paul & Sharke márkájú, extra prémium minőségű felsőruházati termékek előállítására során alkalmazzák.

Az ezüst nanorészecskék antibakteriális hatása abban áll, hogy nagy fajlagos felületük miatt megnövekedett kémiai aktivitást mutatnak. Hatásukra a baktérium sejt károsodik, a sejtfal megsérül, ezüst nanorészecskék halmozódnak fel a sejtmembránban, ami a baktérium sejt elhalását eredményezi. A világvíszonylatban is egyedülálló eljárás során nano méretű ezüstrészecskékké feldúsított oldószerekkel kezelik a kötöttárut, amely gátolja a baktériumok és gombák okozta izzadságszag keletkezését. A nanométeres méretű ezüstszemcsék a kelme felületén alakulnak ki, és a mosás, szárítás, vasalás után is ott maradnak, és a ruhadarab élettartama alatt állandóan kifejtik baktérium- és gombaölő hatásukat. A kidolgozott módszer nem változtatja meg a kelmekészítés eljárását, a kész ruhadarab színe és tapintása sem változik. Viselése által korlátozza a mikrobiális betegségek terjedését, megszünteti a fellépő kellemetlen izzadságszagot, jó közérzetet nyújt és magabiztosabbá tesz, vagyis jó komfortérzetet biztosít.

A nemzetközi szabadalmaztatás hatására a technológia eddig csaknem 130 országban élvez védelmet.